

La Barretina

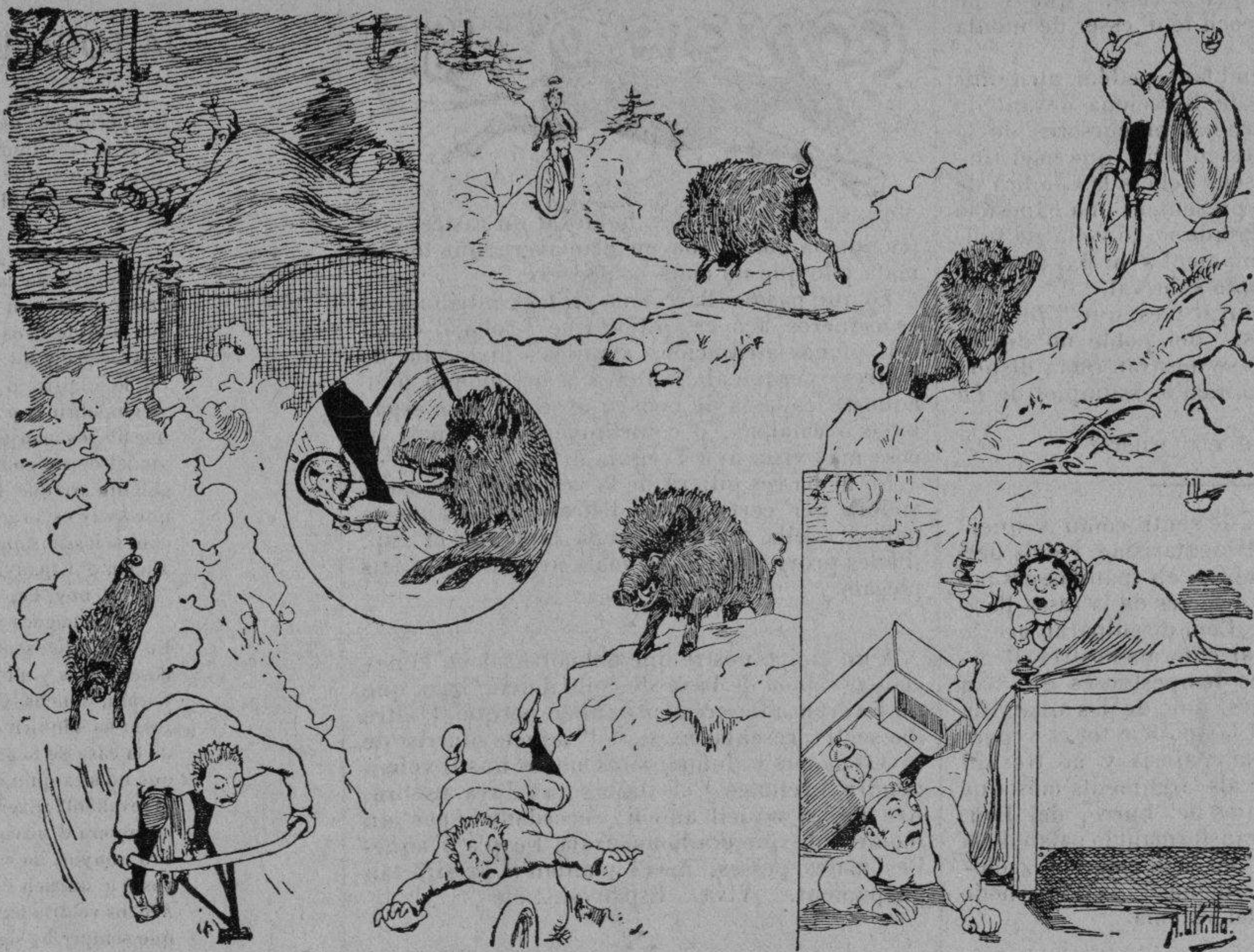
Setmanari humorístich, popular y catalá de bona mena,
DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLITICH.

SORTIRA CADA DIVENDRES

Se trobará en tots los kioscos de la Rambla y demás llochs de venda de periòdichs.
Encàrrechs y correspondencia: plassa de la Catedral, núm. 2 bis, baixos.
Número solt, 5 céntims.---Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: De tot arreu.—Moscas d' ase.—Ja toca 'l dos, (poesia) per *L. Mohllys Wollt.*—Lo senyor Pau, per *Salvador Novell.*—¡A Catalunya!
Al Excm é Ilm. Sr. D. Joseph M. y G., bisbe de Vich, (poesia) per *Ignasi Rovira Coll.*—La experiència, per *E. de Canet.*—Una campana, (poesia)
per *Cla y Net.*—Cartes de fora, per *Un Castelltersolench. F. V. R. A. y Ernesto Canals.*—Cantars, per *Baldiret.*—A la vora del foch.—Trenca-clos-
cas.—Correspondencia

SOMNI D' UN CICLISTA

De tant pensar sempre ab les rodes, hasta de nit li ha rodat lo cap.

Unim la nostra felicitació á les nombroses que está rebent aquestos dies nostre venerable Prelat, per la desinteressada prova de carinyo que ha donat als seus diocessans, renunciat l'honor que lo govern li volia concedir de la Seu Metropolitana de Valencia.

Quan no imperava el sistema de la trampa y del caciquisme en els ajuntaments, les corporacions municipals solian ocupar-se ab mes profit dels interessos dels seus administrats.

Conexent tota la importancia que revesteix una alimentació sana y sustritiva per una població, cuydava ab particular esmero de qüestió tan capital, y per lo que toca al pá, que es lo motiu que are per are preocupa la atenció dels barcelonins, tenim que hi havian fleques á càrrech dels municipis hon cadascú podia pastar y fer courer el pá en els pobles, resultant barattissima la elaboració á les families.

A Barcelona mateix, hi havia el *pastim* y els silos del carrer de les Sitjes, y un moli comú en las Bassas de Sant Pere, á fi de que 'l vehinat tingués sempre pá bo y barato.

Are, ¿qui 's preocupa de semblant qüestió?

S' estudia la unificació del deute municipal, la urbanisació de la plassa de Catalunya, el cambi de tracció dels tranvias y altres qüestions que, si no son pel bé comú tenen la ventatja d'afavorir interessos particulars, mes en materia de sanejament, d'alimentació, d'utilitat real ¿qui se 'n ocupa?

El Senyor Collaso, quan s' assenta á la seva taula del Café Suis, paga 'l mateix pel esmorsar y pel dinar si 'l pá va car que si va barato, y d'aquí deu deduhir que si 'l Restaurant no li toca á n' ell la pensió, senyal de que la cosa no deu tenir gran importancia per la casa, y que si no 'n te pel fondista, tampoch té d'esser de monta pel particular.

Sols á una lógica semblant podém atribuir la actitud de l' arcalde de Barcelona devant de les pretencions dels forners, precursors de la fam dels trevalladors, essent trist que hagi tingut que recordarli els seus debers la Cambra de Comers de Barcelona, presentant una exposició tant clara y enrahonada que no té volta de full. Val la pena que l' Ajuntament s' hi fixi una miqueta, perquè l' assumpto s' ho val.

Una cosa 'ns ha estranyat y es: que 'l Diluvi y tots els altres llepayres... del poble no diguin mot, ells que tan fieros se mostran quan disputan algun dret ó tort polítich ó assumptos de La Salvadora.

¿Si anirian á partir ab els forners?

Quan alguna persona de sentit comú 's queixava dels vicis del parlamentarisme y dels perjudicis que atrau als pobles, els manifassers polítichs ho atribuhian á defectes de la rassa llatina, al meridionalisme. ¿Cóm disculparán are lo de Viena? Ja deuen estar enterats nostres llegidors de les tres sessions tempestuoses qu' han tingut lloch fá pochs dies, una de les quals ha durat 27 hores, agotant lá oposició tot el repertori d' injurias contra la majoria y no trovant altre medi de contestar als arguments més que ab crits, imitant els brams del burro, del bou, del gos, del gat, etc y transformant lo palau de la Representació nacional en una colecció zoológica. Creyem que queda demostrada d' un modo absolut, la excelencia del sistema.

La *Liberté*, diari de Paris, tractant de la situació d' Espanya, considera á n' En Moret una calamitat com á governant, y diu, que ab lo cambi de notes ab els Estats-Units vé á reconeixers implicitament la intervenció yankee. Se lamenta

de que En Blanco, per explicar als negres l' autonomia, hagi de enmatllevar termes á una llengua estrangera parlantlos de *self government* y altres cabories.

La observació es justa y la trasladém al Tio de la sobrina.

Els juheus de França no perdonan medi per rehabilitar devant la opinió pública al seu compinxe Dreyfus, representant lo paper d' advocat del dimoni, un senador protestant, que 's proposa dirigir una interpelació al govern, demanant que 's revisi lo procés, havent visitat á tal efecte al president del Concell de Ministres y al ministre de la Guerra. Mes com les proves que 's tenen son indubitables, lo govern no admetrá la proposició.

Ab tot, es digna d' observar la audacia que tenen aquestos juheus, que may com avuy, están explotant al mon, en profit de la impietat y del vici.

Els diaris recordan la gran felonía del israelita Deutz, secretari de la duquesa de Berry, qui després d' atraurers ab continúes protestes de legitimisme, la confiança de la princesa, preparava la seva entrega á Mr. Thiers, fent fracassar lo moviment de 1832. A pesar de que Mr. Thiers no era escrupulós, com ho demostra lo acudir á medis tan poch decorosos, no obstant, sentí tal repulsió al veurer el traydor, que li allarga ab unes pines el plech de bitllets que formavan los 500,000 franchs estipulats per premi de la seva trahició.

El cardenal Vaughan ha manifestat que 's comptan mensualment de 600 á 700 conversions á la Religió Católica y que no hi ha una sola familia inglesa que no tinga algun católich entre els seus parents ó amichs.

El Parlament de Noruega ha votat una lley permetent l' establiment de les ordres religioses, sens excepció, expulsades d' allí fá mes de tres sigles.

Lo curiós del cas es, que qui més ha abogat per la adopció d' aquesta lley ha sigut un pastor protestant, per parar els peus al escepticisme y al ateisme.

En Navarro Reverter ha dexat un rastre, pitjor que la ponentada en primavera que tot ho mata y lo que no mata ho podreix.

Lo que passa á Barcelona ab les contribucions es asquerós, açó es, pitjor que 'l robo al camiral: donar atribucions amplies á una colla de lladres, porque ab la lley á la ma plomin á n' aquesta collassa de bens que se 'n diuen espanyols ó catalans, ó contribuyents á seques! es cosa may vista ni á Turquia ni en lloch.

No hi ha res pitjor que la vestimenta conservadora per certs tipos: disfressats ab aquesta pell d' ovella tota la llopada hipócrita hi cap; ¡bones proves ne tenim! mala negada fassin tots plegats.

A un amich nostre que había cessat en lo negoci y 's doná de baixa de contribució, baixa que no li varen admetre sense saber perquè, l' altre dia se li presentaren dos d' aquets murrís de investigadors y ab malíssims modos fins li volían pendre 'l rellotge y els diners que duya á sobre. Are be, si aquell amich, recordantse per un moment de que era home axafa 'l cap á n' aquelles males pessets, me 'l plantan á presiri tan guapament... ¡Viva... Espanya!... etc

Es cert, segons se mormola, que la Reyna regent estava tan tipa de la lladregada conservadora, que no veyia la hora de tenirlos fora del devant; que fins el véurels li feya vómit. Y á n' açó 's deu, en part, que no s' hagués interessat per la exposició d' Industries á Madrid, puix

sols pensar que hi havia intervingut aquella pessa d' en Navarro Reverter, ja la regirava.

Sembla que dita Senyora té ganas de que en Silvela s' encarregui del tinglado, trayent lo poder de les mans d' en Romero Robledo (xulo) y comparsa de funestíssim recort, per les persones decentes.

Arri... ben lluny á fer mal.

Lo descubridor del raig X resulta ser un católich dels fermes, católich de prácticues: açó ho hem sabut per casualitat, porque tota la premsa esquilada que 's dedica únicament á enaltir als homens de la seva colla, cuyda molt be de callarse lo nom dels bons católichs, pera fer creurer axí á la remada que 'ls segueix, que solament los sabís se troban entre ells y que 'ls católichs son una colla de ruchs y res mes.

A Cuba hi ha 15,000 malalts que no tenen altre mal que «gana;» y ara, la *Publicitat* y *Romeiros* y demés comparsas, que preparin una bona rebuda á n' en Veyler.

¡No li donaria jo mala arribada!

Tots aquets que parlan sempre de les *Glorias Españolas* nos agradaria molt que 'ns diguessen clar y net: ahon son, quan comensáren, quan acabáren, y qui té la culpa de que hagin acabat; porque es precis fer llum pera saber á qui tenim d' admirar y á qui despreciar, que ara com ara, es un xich embolicat y tot son vague-tats y males mirades y açó, francament, no du en lloch.

El parlamentarisme, per aquesta terra de xerrayres, es una cosa de les mes divertides.

Lo saber xerrar es una qualitat d' ordre aristílich.

De modo, que es contraria al económich.

De modo que un xerrayre per tot serveix, fins per fer mal de cap; menos, per governar.

Y aquí, á Espanya, fa molt de temps que 'ns governan los xerrayres.

JA TOCA 'L DOS

Los periódichs de Madrid, no sé si rahó lindrán quan dihen que 'n Canalejas surt del partit liberal:

Be, noy, be: mira; que 'm pengin si ho hagués jo pensat may.

Fá protestas de católich, pro n' olvida son passat que 's tot fasti; ós y tervol y tot negre y tot fumat. Ell, lo ministre d' Hisenda va empobrir la pobra Espanya que ab ses manyes y sos plans ajudat de sos companys.

¿Ell diu are que 'ls partits que avuy están governant com si fossin sangoneras xuclan d' Espanya la sanch?

Be, noy, be: mira; que 'm penjin si ho hagués jo pensat may.

En vritat que sempre 's veuen coses toves y molt grans.

Escolti, donchs, Canalejas:

¿com ha adquirit eix palau de la casa de Santonya

que no sé á quin carré está?

¿Trevallant? ¿Exercint sempre la carrera d' advocat?

Pro, senyor, no sigui ximple,

vosté té un xich fluix al cap.

Are 'ns voldria fer creurer que sempre ha sigut honrat

Be, noy, be: mira; que 'm penjin si ho hagués jo pensat may.

¿Vol que li digui á l' orella

si no vol que ho digui alt?

Pues tente boca y no grites,

dilo bajo... y sens cridar.

¿No 's recorda, Canalejas,

d'altres temps y d'altres anys
en que d'Hisenda portava
la cartera sota 'l brás?
¿No?... Ja es propi de vosaltres
no recordar lo passat.
Pero, en fi, si no ho vol creurer,
que es vritat tothom ho sab.

Be, noy, be: mira: que 'm penjin
si ho hagués jo pensat may.

Donchs, sápigam que eix ministre
es el que fá corre 'ls rals,
y el que cobra y 'l que paga
y el que pot fer passar frau;
y el que pot fer bullí l' olla
ab la cuyna de l' Estat.
Y ser Ministre d' Hisenda,
y comprar hermós palau
que ostenti blasons de nobles,
torratxes, que dongui balls
es... *juego de pocas mesas*
com diu un municipal.

Be, noy, be: mira: que 'm penjin
si ho hagués jo pensat may.

Un consell darli voldria
encar que no 'n farà cás:
«si vol esser bon católich
y d'algún partit honrat,
ha de dir que en aquells temps
en que vosté estava á dalt
del candelerero, tenia
lo cervell mitj capgirat».
No vulga carregá 'l mort
solzament als seus companys:
vosté ha sigut boig y simple,
si no ho es. are 's veurá.

Be, noy, be: mira: que 'm penjin
si ho hagués jo pensat may.

L. MOHLLYS WOLFF.

LO SENYOR PAU

Lo senyor Pau es un bon home, sí senyors, un home á carta cabal, pro te un defecte gros, molt gros, aborreix als catalanistas no sab perque;—ell mateix ho diu—pro no pot sufrir que n' hi parlin. Ell sab cantar á la seva manera l' himne nacional y 'l hi engega 'l *Que vivan los valientes* á les primeres observacions que li fassin de catalanisme. Axis es creu ell ser un digne patriota.

Qui pensa lo contrari es un insurrecte, un filibuster, desagratit, etc.

Y no li diguin pas que no estima á Catalunya; ell no estimar á Catalunya? Si n' es fill, si no se n' ha mogut may y no 's dona vergonya de dir per tot arreu que es catalá: axó no es estimar Catalunya? Si senyors, que ho es y molt, que no val mes ser axis y estimarse el *honor nacional* que ser insurrecte?... y es inútil que prediquin, ell no escolta y tot lo mes que fá es axordarlos ab el

Vi-vaes-paña.

L'altre dia, passant pel Pla de Palacio, vegi al Sr. Pau; anava depressa ab lo cap baix y enrahonant sol. Alguna n' hi passa—vaig pensar—y acostantmhi vaig agafarlo per la espatlla; ell se tombá ab tal rapidés que 'm cregui que anava á donarme un cop de puny. Al reconexem, semblá que 's calmés un poch més sens marxarli perxó 'l color vermell de rabia que tenyia ses galtes. Y donchs, qué tal?—vaig dirli—Que tal? que tal? que... axecá 'ls punys enlayre, va obrir molt els ulls y després dexant caurer ab rapidés la ma com qui dona un cop demunt de la taula exclamá:—Axó no pot continuar; escolti—m' agafa pe 'l bras y sens donarme temps de dirli que tenia pressa, continua.—Are vinch del Govern Civil, es á dir vinch, no se d' ahont vinch; la *custió* que so anat allí per un assumpto y com no soch gayre entés m' he ficat allí hont primer m' ha vingut: un polisont me pregunta que vull; li esplico y acabat me diu: *Lo que usté pide no es aquí.*—Donchs ahont es?—Li he dit jo, y 'm contesta:—*Que diseusted?*—Hombra, l' hi pregunto ahont tinch d' anar.. y sabs que contesta? *Pues; si se hablar el castellano.*—No senyor, ni ganas.—*Pues vayase V.*—Si 'm dona la gana.—Després d' axó hem dona una empenta, jo m' he tornat una fiera y no se com l' he dexat viu: que

't pensas que me 'n ha dites poques de barbaritats aquell mort de fam? Pro jo ab la rahó he tingut de callar y encare gracies.—Ha dit un:—com no 'm *meten al cuartelillo* Que l' en sembla eh? Al cuartelillo! Jo que so mes honrat que tots ells; es á dir, que jo sent á casa tinch de callar y surti al carrer quant un foraster te ho digui? Es dir que aquets pi... per paga de mantenirlos sens fer res ens insultan y volen fernos parlar una llengua que no es nostra? Perque no aprenen el catalá ja que aquí viuen? Y si no que no vinguin que poch els necessitem que 's quedin allá y nosaltres ja ens arreglarem, cada hu á casa seva, no li sembla? Vaya un favor com ens fan, com hi ha mon jo no 'n voldria cap, ja en tenim prou y massa ab els impostos y contribucions de tota mena de maneres que ni 'ns dexan blexá y tot axó, tot ve d' allá mateix, de... Al arribar aquí no vaig poguerme contenir més y vaig interrompre al Sr. Pau ab una abrassada dihent al mateix temps:—Alabat sia Deu! Vosté Sr. Pau, vosté es dels nostres.

Que n' hi ha de senyors... Paus ulls—tapats, fins que una circumstancia especial, com al del *quiento* els treu la vena.

Aquest ja no 'ns diu insurrectes, y moltes vegades quan vaig á veurel sentho, tot pujant l' escala, sa veu rogallosa que canta.

Bon cop de fals, segadors de la terra
bon cop de fals...

SALVADOR NOVELL.

¡Á CATALUNYA!

AL EEXM. É ILM. SR. D. JOSEPH M. Y G., BISBE DE VICH.

Lema: Un poble no mor.
Chateaubriand.

La fé dels teus pares,—lo nom dels teus avis
ja n' es desterrada,—ja no 's veu en lloch,
no ets Catalunya—regina de sabis
ni d' héroes tampoch.

No tens ja ensenya,—cepre ni corona,
ni furs ni usatjes,—ni lleys ni costums,
tampoch ets comtesa—¡Oh gran Barcelona!
ni tal nom presums.

Ta testa no mostra—ja la barretina,
tampoch l' espartdenya—no calsa ton peu,
la faixa que portas—no es carmesina.
ni l' tratjo n' es teu.

No tens naus veleres—en terres llunyanes,
devant de tes costes—tampoch cap ne tens,
si algunes n' oviras—no son catalanes

Portan altres vents
ta parla tan bella—ja n' es abolida,
no s' ou en les aules—sos tendres accents,
un altre d' estranya—se n' es establida
que tu no comprens.

D' aquelles grans illes—que un jorn conquerires
ab sang de les venes—de 'n Lluúria, ton fill.
ni una te 'n resta—ni una n' ovires
que 't fassa d' espill.

L' Atenas altiva de—tu no 's recorda,
ab tu ja no pensan—Naples y Milá,
la Bella Cicilia—se 't fa també xorda,
ni 't gosa mirá.

Freda y conseqada—en un llit d' angunies
mos ulls te contemplan,—patria del amor,
y próxims ja venen—los teus últims dias
rublerts de tristor.

No tens ja qui t' aymi,—no tens qui t' estime,
¡oh noble comtesa!—tu 't vas acavant,
ja ni un fill te resta—que 'l teu cor anime
que está agonitzant.

Adeu Catalunya,—dels segles fort arbre,
ta vida s' acava, del mon ja te 'n vas,
dins poch en la tomba—tan freda, de marbre,
reclosa serás

Y quan en nous segles—y quan algún dia
contemplen ta fossa—aquells que vindrán:
aquí, la comtesa—que mitx mon regla
reposa, dirán.

Mes no, Catalunya,—no pots mori encare,
nous segles te restan—de vida y grandor
de fills que t' estimen—encar serás mare,
qu' un poble no mor.

Del sol de ta vida—la llum esplendenta
tot l' espay omplena,—arreu somrient,
nissaga dels Jofres—altre cop potenta
serás, renaixent.

D' entre mitx ses runes,—la seu de 'n Oliva
hermosa s' aixeca;—com blanch colomar,
Bressol de la patria,—mantent sempre viva
de la Fé la llar.

Y ab ella escalfa,—del nin que somnia,
dormint somni d' angel,—lo tan tendre cor
y axis restablida—veuras algun dia
la patria y Amor.

Ay, Prelat, lo bon Prelat,
que al front porteu la mitra
de la bella Seu de Vich,
pur jardí que 'ls cors ensisa;
ay, Prelat, lo bon Prelat,
Catalunya la captiva
plora llágrimes de sang
prop l' abim de sa ruina.
Vos teniu lo balsam dols
per fer pellar ses ferides,
restaurat lo seu bressol
le tornarem á la vida.

IGNASI ROVIRA COLL.

LA EXPERIENCIA

La esperiencia es la mare de la ciencia, sens la esperiencia no seria possible cap avens, puix de res servexen los conexements teórichs si no s' han portat al terreno de la práctica, axó es, si no s' han esperimentat; per aquest motiu veureu molts metges que han estudiat molts llibres y á pesar d' axó no saben curar los malalts degut á que no tenen esperiencia. D' aquesta manera parlava lo senyor Miquel, home de molta esperiencia que sens haber estudiat medicina, se dedicava á curar malalts. Encare que no sapiqués que es la terapéutica, com havia sigut assistent d' un metge militar, tenia molts conexements de la cura de varies enfermetats; y com era diligent á tot serho, ja se sabia, tan prompte com arribava á sa casa, cap apuntar á una llibreta, que ell na deya de la esperiencia, los efectes que havian produhit los seus remeys.

Després de uns quants anys de exercir la medicina *experimental*, lo senyor Miquel era home de molta fama.

En certa ocasió un ferrer va tenir una forta indigestió y cridat lo senyor Miquel, després de haver fet lo diagnóstich, digué á la familia que com lo pacient tenia una gástrica, era necessari que no mengés res, dieta rigurosa. Com la indigestió era de ví, lo dia següent lo ferrer ja estava bó, y de bon matí se feu un tip de caragols, que eran lo seu menjá predilecte. A la hora de visita, lo senyor Miquel se presentá á cal ferrer y al observar que estava malalt de fort, li preguntá que era lo que havia fet, á lo que lo ferrer contestá: que se havia fet un tip de caragols y que ja se trobava d' alló mes bé. Quan lo senyor Miquel arribá á sa casa, de seguida apuntá en lo llibre de la esperiencia: *Una menjada de caragols cura les gástriques.*

Un altre dia un fuster caygué malalt, y tot seguit sa familia aná á buscar lo senyor Miquel, qui després de haver fet lo diagnóstich de la enfermetat, digué que tenint lo fuster una gástrica, aquella nit no prengué res y que l' endemá se fés un bon tip de caragols; com lo senyor Miquel era un home que tenia fama d' intelligent, á pesar de haver prescrit una medicació tan rara, se cumplí la seua orde al peu de la lletra, lo que fou causa de que lo pobre fuster entregués l' ánima á Deu en la nit següent.

Quan lo senyor Miquel sapigué la desgracia del fuster, repassá lo llibre de la esperiencia, y quedá sorprés al veure que la medicació que havia curat al ferrer, havia mort á lo fuster; després de meditar y de estudiar molt sobre les causes d' aquella contrarietat terapéutica, anotá lo següent en lo llibre de la esperiencia:

Los caragols son bons pera curar les gástriques dels ferrers, pero son dolents pera les gástriques dels fusters.

Axis li havia ensenyat la esperiencia que es la mare de les ciencias.

E. DE CANET.

UNA CAMPANA

(Lema: Lo nom no fa la cosa.)

Jo coneix una campana
que de Gracia porta 'l nom,
nom que li trobo de massa
y malaguanyat y tot.
Al posarli sa padrina
va tenir mala elecció:
vista y palpada la cosa
se veu que va fé un bunyol.
Si en lloch de Gracia... Desgracia
li hagués posat, allavors
menos mal, seria roba
dels mateixos pantalons.
Pro, de Gracia... no s' explica
ni 'm cap á dintre 'is esclops:
francament, no li se veure
en tota ella res graciós.
Podrá burlarse del Papa,
de Deu, de la Religió;
fer befa dels Sants y Santas
ab l' ayre mes asquerós,
quan surt una romeria
fe 'ls nombres dobles, y tot
per puguerhi pintar frares,
capellans, dones, moltons,
bisbes, carlins, llonganisses
tot ab una professó
Podrá fer tot lo que vulgui,
pro no obstant, ab tot aixó,
ni una espurna, gens, ni un brot,
de Gracia no n' hi se veure
per mes que la tal campana
de Gracia siga 'l seu nom,
ja ho hi dit: y per mi aixó
es una Gracia fingida,
Gracia que se 'n diu... fer l' os.

CLA Y NET.

CARTES DE FORA

Castelltersol 22 de Octubre de 1897.

Senyor Director de la BARRETINA.

Al entrar á Castelltersol per l' antich camí-ral de Barcelona, al trobar lo camí d' anar al carrer del Pedregar de dita Vila, s' axecava temps una creu gòtica, fins qu' en 1837 un atrevit volgué profanarla enfilanshi, pero ab tant mala sort, que caygué junt ab la creu, trencantse las dues cames, morint després al Hospital.

Lo tros principal de la creu fou recullit per Joséph Bonafacia (á) Cot, qui la col·locá demunt lo brocal del pou de casa seva. Alli estigué, fins que en 1883, ab motiu de pujar aqui los patricis Sebastiá Gallés, pintor Jesuita y son cosí Joseph Gallés y Mas carnicer, projectaren tornarla á restaurar per col·locarla devant la Iglesia de Sant Francesch (á) Capella-nova.

A n' aqueix fi trasladaren el tros á Barcelona y l' marmolista Joan Gallés y Gibert, la restaurá fenthi una artistica columna y afeginthi tres flors de lis als tres extrems. Ensemps, lo Rvnt. Crispiniá Payás Gallés li feu construir elegant sócul que, atesa sa forma, priva de que la canalla pugan pujarhi y aixis es conserva y honra la plassetta de la Iglesia de Sant Francesch.

En el lloch qu' hem dit, hon era abans, se n' hi aixecá un altra en 1845, sentne president de 'l ajuntament Miquel Gallés y Vila, ab diners procedents de multes. Fou esculpida pel trassut mestre de casas Joseph Pairó (á) Patot (mort á 28 del passat Maig.) demunt dues grades de la antigua; hi 'posá columna y creu, ben trevallades per cert. La columna es una pessa de 2'80 metres, d' una pederera de prop de Collsuspina. Are de des que hi ha carretera, lo camiral queda inutilitat y fins serveix de canyet. Veyentla en tant trist estat, en Joseph Gallés y Malats, pintor, comensá de fer notar lo convenient de trasladarla en lloch mes decent. Lograt permís de les autoritats, y un tros de terra que li cedí Ramón Fargas y Gallés, y ajudat ab una regular almoyna d' En Joseph Gallés y Mas, feu fer la traslació baix un nou pla que 'l mateix feu, desarrallantlo lo mestre de cases Ramón Antonell (a) Difcil: comensant la obra lo día 14 y acabantse avuy día 22 del corrent. La nova creu mideix en tot sis metros y ocupa la punta del camp que divideix la carretera que va á Moyá y la d' entrar aquí á 30 metres distant del lloch que avans ocupava. També per sa esbeltés s' hi han afegit com tres flors de lis ahon si llegeix ANY 1897.

Crech del cas fer taubé constar que en lo Janer de 1896 s' estrená altre creu de pedra que feu construir lo Rector Reverent Eudalt Cañellas, en lo collet de Sant Fructuós, un quart y mitx distant de la població; també en sustitu-

ció d' una altre mes senzilleta pero tan antigua que, segons un antich quadro de la Parroquial, ja figurava l' any 1687 quan succehí 'l prodigi que en la Vila conexém per miracle de les llagostes.

Altra creu de menos frevall está colocada al extrém de la Vila, á la part de ponent, quina graday columna feu posar Fructuós Gallés y Salabert, mor á 9 Octubre 1842.

També 'l Joseph Gallés (autor de la present restauració) guarda una creu de ferro que hi havia en lo carrer de Moyá, en el trencant del camí que porta al manso Oller, quin pilá y grades crech foren destruhides en temps de la guerra passada.

Deu vulga que puga donarli altres noves tan agradoses com aquestes. Soch de vosté S. S.

UN CASTELLTERSOLENCH.

Roda 1 de Novembre 1897.

Senyor Director de LA BARRETINA

Estimat senyor. Al Círcol Católich tingué lloch lo día 31 de Octubre, ab motiu de la conducció del Sant novenari, una vetllada familiar en la que 'ns obsequiaren ab la seva presencia lo R. P. Roca de la companyia de Jesús; y lo Reverent Rector d' aquesta Vila. Se principiá ab una hermosíssima pessa de piano, discurs que tractá dels fins del Círcol, per Ramón Martí, varies poesies y cants, y per fi un hermosíssim discurs que feu honor del Círcol, pel P. Roca; donantli les gracias lo Sr. Rector.

F. V. R. A.

Sampedó 4 Novembre 1897.

Senyor Director de LA BARRETINA.

Molt senyor meu: Poso en conexement de vosté y dels llegidors del seu periódich que el día 8 de Desembre, festivitad de la Puríssima, se fá la inauguració de la Capella del Santíssim, de esta vila, costejada per la bondadosa y caritativa senyora donya Serafina Jover.

La capella es una obra magnífica y per tal diada s' espera la arribada del Ilustríssim Doctor don Joseph Morgades y Gili, bisbe de esta diócesis.

Per celebrar la seva arribada la societad coral del Centre Católich cantarà les pesses «Salut á Espanya», «Gloria á Catalunya» y un himne dedicat al senyor bisbe, fet esprés per tal diada.

També crech que 'l cuadro de aficionados del mateix Centre tenen projectat fer grans funcions en lo qual se distingexen en gran manera els joves senyors Pujol, Vilá y Prat, junt ab los demás.

En la iglesia també es preparan grans funcions.

Procurará posarlo, senyor Director, al corrent de tot, aquest son servidor.

Q. B. S. M.

ERNESTO CANALS.

CANTARS

La roseta que 'm vas dar
lo vent se me l' ha emportada,
per ço no ploris, Carmeta,
També l' haguera llansada...

Tens la cara tan bufona
y uns ulls tant reviuets
que sols ab quatre pelets
podias passar per mona.

BALDIRET.

Están un senyor de visita, se li va enfilar á la falda un noy de la casa, porque 'l fes saltá com si anés á caball.

—Alsa, com t' agrada anar á caball.

—M' agradava, mes ahir al parch, qu' anava montat en un altre burro pero dels de quatre potes.

En una reunió, es parlava d' un jove que sempre se 'l veyia trist y ab cara de tersianes.

—Ha sigut molt calavera, s' ha menjat tres coses que li va dexar son pare.

—Axins no m' estranya que fassi aquella cara, deu patir de mal de pedra.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primera n' es un gra,
animal es dos tercera,
y estich segur que 'l total
es cosa que molt refresca.

PERE LLADÓ OLLER.

GEROGLIFICH

X : C
R I U R
B C.
A D S A
B

GREGORI CARBASSETAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

3 Cifra romana.
1 2 Part del cos.
5 4 1 Festa de cuaresma.
3 4 5 2 Part del cos.
1 4 5 6 2 Nom de dona.
1 2 3 4 5 6 Nom d' home.
1 2 5 3 4 Las fábricas ne tenen.
3 4 1 2 Part del cos.
1 4 5 Part del mon.
1 6 Nota.
5 Consonant.

SALON.

TARGETA

Sevilla.

Formar ab aquestes lletres lo nom d' un polítich espanyol.

UN DEL MASROIG.

ROMBO

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

1.ª ratlla, Vocal; 2.ª, Llettra; 3.ª, Nom de dona; 4.ª, Part del mon; 5.ª, Nom de dona diminutiu; 6.ª, Animal; 7.ª, Vocal.

UN APRENENT.

(Les solucions en lo número vinent.)

Solucions als Trenca-closques del número passat.

Xarada: Pi-lo-ta.

Logogrifo numérich: Tornabís.

Targeta: Jerusalem llibertada

Conversa: Cardona.

J
P E LL
Rombo. J E S U S
LL U S
S

CORRESPONDENCIA

Llusanés: Anirá quelcom.—Quillet, Un pastoret de Vilaformiu, Un Llanut: Anirá.—J. Castell Farnés: Per avuy, res.—Lluís Jové: Tampoch.—Ernesto Canals: Ho publicarem.—M. Girona: No, home, no.—Jordi Montserrat: Díguli á ella matexa y anirá mes be.—Tunet V. de J. F.: Retocat.—F. V. R. A.: Renoy, si l' hem corretgida.—N. Mario: No 'ns sembla be la forma: tractiho sense copiar los disbarats del altre.—Retorn: Veurem si hi cabrá.

Estampa LA CATALANA. Dormitori de Sant Francesch, 5.